

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра фізіології людини і тварин

СИЛАБУС

навчальної (Перша медична допомога) практики

підготовки бакалавр на базі молодшого спеціаліста
спеціальності 091 «Біологія»

освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика»

Луцьк – 2022

Силабус навчальної (Перша медична допомога) практики підготовки бакалавра на базі молодшого спеціаліста галузі знань 09 Біологія, спеціальності 091 «Біологія», за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика»

Розробник: Подолух Н. І., ст. викладач кафедри фізіології людини і тварин, біолог клініко-діагностичної лабораторії Волинського обласного медичного центру онкології.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Мотузюк О. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

доц. Качинська Т. В.

© Подолух Н. І., 2022 р

I. ОПИС ПРАКТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика виду практики
Денна форма навчання	Галузь знань 09 «Біологія»	Навчальна
Кількість годин/кредитів <u>90/3</u>	Спеціальність <u>091 «Біологія»</u> Освітньо-професійна програма Лабораторна діагностика Освітній рівень: перший (бакалаврський) на базі <u>молодшого спеціаліста</u>	Рік навчання <u>3</u>
ІНДЗ: <u>є</u>		Семестр <u>5-ий</u>
		Самостійна робота <u>84</u> год.
		Консультації <u>6</u> год. Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		Українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП Подоліух Наталія Іванівна

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посада ст. викладач кафедри фізіології людини і тварин

Контактна інформація т. (0332) 24-99-47, e-mail: Podoliukh.Natalia@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ПРАКТИКИ

1. Анотація курсу

Навчальна (Перша медична допомога) практика для студентів денної форми навчання підготовки бакалавра, галузі знань 09 «Біологія», спеціальності 091 «Біологія», за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика» є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки фахівців у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Практична підготовка осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, здійснюється з метою підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації шляхом проходження ними навчальної практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними вищими навчальними закладами договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку. Практика допомагає майбутнім фахівцям опанувати медичну термінологію, кваліфікувати медичні стани, розуміти причинно-наслідкові зв'язки між факторами ризику, спадковістю та медичними станами. Розуміння медичних станів та причин їх виникнення допомагатиме будувати персональні стратегії щодо збереження здоров'я.

2. Пререквізити: попередньо студент повинен прослухати курси «Загальна цитологія та гістологія», «Анатомія», «Фізіологія людини і тварин», «Основи лабораторної справи», «Біохімія з основами біоорганічної хімії», «Біологія індивідуального розвитку», «Клінічна лабораторна діагностика», «Основи патфізіології», «Імунологія з основами гематології», «Вступ до фаху з основами охорони праці» та ін.

Постреквізити: «Навчальна (клініко-діагностична) практика», «Основи фармакології та медичної рецептури», та ін.

3. Мета і завдання практики

Метою вивчення освітнього компонента навчальна (перша медична допомога) практика є вдосконалення навичок надання першої медичної допомоги.

Основними завданнями навчальної практики є:

- визначати основні клінічні ознаки патологічних станів, загрозливих життю постраждалого;
- встановити порядок і черговість виконання заходів долікарської допомоги;
- визначати причини і основні етапи розвитку патологічних станів, що виникають в результаті гострих захворювань, травматичних уражень, отруєнь для надання обґрунтованої і адекватної долікарської медичної допомоги;
- засвоїти основні методи асептики і антисептики як при роботі в звичайних умовах, так і при виникненні екстремальних ситуацій;
- вміти оцінити загальний стан постраждалого: стан свідомості; серцево-судинної системи (частота пульсу, величина артеріального тиску); дихальної системи (характер і тип дихання, частота дихання, наявність задишки);
- розпізнати стан клінічної смерті і провести реанімаційні заходи: усунути механічну асфіксію; провести штучне дихання методом з рота в рот непрямий масаж серця;
- вміти здійснювати тимчасову зупинку зовнішніх артеріальних кровотеч;
- вміти проводити тимчасову зупинку венозних і капілярних кровотеч;
- вміти надавати невідкладну долікарську допомогу при пораненнях м'яких тканин (включаючи використання індивідуального перев'язувального пакету для накладення асептичних, бинтових фіксуючих і сітчастих пов'язок);
- вміти надавати невідкладну допомогу при пошкодженнях опорно-рухового апарату (включаючи знеболення, транспортну іммобілізацію з використанням сходових шин, шин Дітерікса, а також імпровізованих шин).

4. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетенції

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

ЗК 10. Здатність забезпечити безпеку життєдіяльності та біобезпеку.

Фахові компетенції

ФК 5. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.

ФК 07. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.

ФК 10. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.

ФК 11. Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.

Програмні результати навчання

ПРН 04. Спілкуватися усно і письмово з професійних питань з використанням наукових термінів, прийятих у фаховому середовищі, державною та іноземною мовами.

ПРН 09. Дотримуватися положень біологічної етики, правил біологічної безпеки і біологічного захисту у процесі навчання та професійній діяльності.

ПРН 19. Застосовувати у практичній діяльності методи визначення структурних та функціональних характеристик біологічних систем на різних рівнях організації.

ПРН 22. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на добросовісність, професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.

Soft skills (т. зв. «м'які навички», «соціальні навички», «універсальні навички» чи «навички успішності»): вміння налагоджувати міжособистісні контакти; працювати в команді; вміння прогнозувати, гнучкість, швидка адаптація до змін та ін.

IV. ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Етапи	Зміст, тривалість
Підготовчий	<p><u>Ознайомлення студентів із завданнями практики й методами та принципами роботи установи, котра є базою її проведення.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання навчальної (перша медична допомога) практики. 2. Зміст роботи за окремими темами. 3. Форми і методи роботи: ознайомлення із завданнями, методами та принципами роботи. 4. Інструктаж з техніки безпеки. <p>Тривалість –10 годин</p>
Ознайомлювальний	<p><u>Ознайомлення з основними поняттями екстреної медичної допомоги.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про єдину систему надання екстреної медичної допомоги (ЕМД) в Україні. 2. Організація діяльності служби ЕМД України (структура та завдання). 3. Основні завдання, функції, права та відповідальність медичних працівників (лікарів служби ЕМД та інших) з питань надання медичної допомоги пацієнту (постраждалому) у невідкладному стані. 4. Етичні, деонтологічні та комунікативні аспекти ЕМД. 5. Особливості надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі (бригада ЕМД), ранньому госпітальному етапі (відділення ЕМД багатопрофільної лікарні) та госпітальному етапі (різнопрофільні відділення). <p><u>Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Первинне обстеження.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Первинне обстеження (АВС). 2. Завдання первинного обстеження. 3. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта (стабілізація голови та шиї, забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів, визначення рівня притомності за шкалою АУРИ, оцінка якості і частоти дихання, наявності центрального і периферичного пульсу, його частоти, температури тіла, кольору і вологості шкіри, капілярного наповнення, контроль профузної кровотечі). <p>Прийняття рішення щодо надання медичної допомоги в ході первинного обстеження: накладання шийного комірця, подача кисню, усунення небезпечних для життя станів (усунення обтураційної механічної асфіксії, зупинка зовнішньої кровотечі, СЛР).</p> <p>Тривалість – 25 годин</p>
Основний	<p><u>Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі. Вторинне обстеження.</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологія обстеження (первинне обстеження, оцінка рівня свідомості за шкалою Глазго, огляд, пальпація голови, оцінка стану зіниць; огляд, пальпація шиї; огляд, пальпація, перкусія, аускультация грудної клітки; огляд, пальпація живота; визначення стабільності кісток тазу; огляд, пальпація нижніх та верхніх кінцівок, ділянок хребта). 2. Додаткові методи обстеження (електрокардіомоніторування,

	<p>пульсоксиметрія, електрокардіографія у 12 стандартних відведеннях, глюкометрія).</p> <p>3. Визначення наявності активних та пасивних рухів в кінцівках, сили м'язів рук і ніг у пацієнта при свідомості.</p> <p>4. Збір анамнезу (скарги, алергія, прийом медикаментів, час останнього вживання їжі, перенесені захворювання, отримання даних про імунізації проти правця, вживання алкоголю, з'ясування обставин про ураження).</p> <p><u>Діагностика невідкладних станів на місці події.</u> <u>Діагностика обструкції дихальних шляхів при надзвичайних ситуаціях</u> <u>Діагностика та екстрена медична допомога при механічних травмах.</u> Тривалість – 40 годин</p>
Підсумковий	<p><u>Складання звітів. Оформлення щоденників навчальної (першої медичної допомоги) практики. Захист практики.</u> Тривалість – 15 годин</p>

V. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Підготувати презентацію чи відео про хід виконання та результати дослідницької роботи з використанням методів надання першої медичної допомоги в екстремальних ситуаціях та невідкладних станах (один на вибір студента(ки)), які були опановані під час проходження навчальної (першої медичної допомоги) практики.

VI. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
<p>1. Теоретична підготовка:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знання предмету; – володіння матеріалом під час проходження практики. 	15
<p>2. Особистісні характеристики:</p> <ul style="list-style-type: none"> – дисциплінованість під час проходження практики; – самостійність та ініціативність; – професійна спрямованість. 	10
<p>3. Оцінювання процесу проходження практики, практичних навичок:</p> <ul style="list-style-type: none"> – проведення демонстрації набутих навичок; – формування технічної документації, облікової звітності на базах практики тощо. 	25
<p>4. Оцінювання звітної документації:</p> <ul style="list-style-type: none"> - звіту; - індивідуального завдання; - щоденника. 	25
5. Захист практики	25

Політика оцінювання

На період практики студент(ка) зобов'язаний(а) своєчасно виконувати усі виробничі розпорядження і вказівки керівників практики, а також правила внутрішнього розпорядку організації, де він (вона) проходить практику, дотримуватися правил техніки безпеки, набувати практичного досвіду. Одержання індивідуальних завдань студентами та їхнє фактичне виконання систематично реєструється у щоденниках навчальної практики. У кінці практики студент(ка) оформляє звіт про проходження навчальної (першої медичної допомоги) практики. У разі відсутності студента (ки) на базі практики без поважних причин,

проходження навчальної практики для такої особи вважається неуспішним без допуску до складання заліку. Винятком може бути відсутність за станом здоров'я із документальним медичним підтвердженням. Оцінка за навчальну (перша медична допомога) практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента і враховується під час визначення розміру стипендій разом з іншими підсумковими оцінками.

Політика щодо академічної доброчесності

Впродовж виконання усіх завдань практики студент(ка) зобов'язаний(а) дотримуватись норм академічної доброчесності. У разі виявлення елементів плагіату у звітній документації студента(ки) (менше 45 % оригінальності), такий вид роботи буде оцінюватися меншою кількістю балів.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік – проводиться у форматі захисту результатів практики.

Підведення підсумків навчальної практики передбачає створення комісії для прийняття заліку та дату, до якої студент(ка) повинен(на) прозвітуватися про виконання завдань, поставлених силабусом навчальної (перша медична допомога) практики. На залік з навчальної практики за фахом студент(ка) має представити весь пакет документів, передбачений даним силабусом (щоденник навчальної практики за фахом, детальний звіт про проходження навчальної практики за фахом). У звіті обов'язково вмістити фотопідтвердження виконаних студентом(кою) видів робіт. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту. За умови отримання незадовільної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з Університету.

Диференційована оцінка виставляється згідно зі шкалою оцінювання. Диференційована оцінка за навчальну практику за фахом вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента(ки) і враховується під час визначення розміру стипендій разом із іншими підсумковими оцінками.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О. Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 120 с.
2. Домедична допомога. Травма (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / В.О.Крилюк, В.Ю. Кузьмін, І.В. Кузьмінський, та ін. - Київ, 2017. - 84 с.
3. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / В.К. Городецький, А.А.Гудима, О.Е. Доморацький та ін. - Донецьк: Лондон-XXI, 2014. - 320 с.
4. Екстрена медична допомога військовослужбовцям на догоспітальному етапі в

умовах збройних конфліктів: Навчальний посібник / Бадюк М.І., Ковида Д.В., Микита О.О., Козачок В.Ю., Середа І.К., Швець А.В. // За редакцією професора Бадюка М.І. - К.: СПД Чалчинська Н.В., 2018. - 212 с.

5. Екстрена медична допомога. Том I: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра та ін. - Київ. - 2017. - 504 с.

6. Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол. - Наказ МОЗ України №1269 від 05.06.2019 р.

7. Екстрена та невідкладна медична допомога. У VI томах. Т. IV Клінічні маршрути (протоколи) пацієнта під час надання екстреної медичної допомоги на догоспітальному етапі: підручник для студ. Вищ. Навч. закл. / Крилюк В.О. та ін. - Київ: Ожива, 2020. - 300 с.

8. Качинська Т. В. Лабораторний практикум з курсу «Доклінічна діагностика біологічних систем» / Качинська Т. В. - Луцьк, 2021. - 90 с. - [електронне видання].

9. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошчін та ін.; за ред. І. С. Зозулі. - 3-є вид., переробл. і допов. - К.: ВСВ "Медицина", 2017. - 960 с.

10. Laposata M. Laboratory Medicine: The Diagnosis of disease in the Clinical Laboratory Edition 1 by Mschael Laposata / Brit. Med. J., Lange Basic Science Series. – McGraw – Hill Companies. – 2010. P. 425 – 468.

XI. ДОДАТКОВІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Обов'язки студента-практиканта

На період навчальної практики студент(ка) зобов'язаний(а) своєчасно виконувати усі адміністративні й науково-виробничі розпорядження і вказівки керівників практики, а також правила внутрішнього розпорядку організації, де він проходить практику, дотримуватися правил техніки безпеки, набувати досвіду науково- виробничої роботи у колективі, брати активну участь у громадському житті наукового закладу.

Завданням кожного студента(ки) є засвоєння основної наукової літератури з вибраної теми досліджень, використовуючи сучасні бази даних, а також виконання лабораторних досліджень.

Одержання завдань студентами та їхнє фактичне виконання систематично реєструється у щоденнику навчальної практики. У кінці практики студент(ка) оформлює звіт.

ПЕРЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Організація діяльності служби екстреної медичної допомоги України (нормативно-правова база).

2. Організаційна структура, основні завдання та функції центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

3. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.

4. Табелів оснащення та засоби особистої безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.

5. Організаційна структура, основні завдання, функції та оснащення відділення екстреної(невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні.

6. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.

7. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу, безпеки свідків події та постраждалого, наближення до постраждалого (хворого).

8. Ергономічні принципи в роботі виїзної бригади ЕМД (при роботі в приміщенні, на вулиці), робота в команді.

9. Первинний огляд (АВС). Завдання первинного огляду. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта.

10. Надання медичної допомоги в ході первинного огляду. Визначення подальшої

тактики намісці події.

11. Завдання вторинного огляду. Показання для проведення вторинного огляду на місці події та на шляху евакуації. Технологія вторинного (АВС^Е) огляду постраждалого (хворого).

12. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп.

13. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або виведення нижньої щелепи (висування вперед). Потрійний прийом Сафара.

14. Забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі шийного відділу хребта.

15. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами.

16. Застосування ротогорлової (орофарингеальної) і носогорлової (назофарингеальної) трубки.

17. Вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню.

18. Показання і техніка інтубації постраждалого.

19. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбітьюба.

20. Симптоми часткової і повної непрохідності дихальних шляхів при попаданні стороннього тіла, методи її відновлення. Прийом Геймліха.

21. Показання і техніка конікопункції та конікотомії.

22. Поняття про термінальні стани. Діагностика клінічної смерті. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.

23. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті.

24. Класифікація і оцінка серцевого ритму при зупинці серця.

25. Технологія серцево-легеневої реанімації при фібриляції шлуночків в дорослих.

26. Технологія серцево-легеневої реанімації при шлуночкової тахікардії в дорослих.

27. Технологія серцево-легеневої реанімації при безпульсовій електричній активності в дорослих.

28. Технологія серцево-легеневої реанімації при асистолії в дорослих.

29. Діагностика причин зупинки серця, які можна усунути у процесі реанімації - чотири "Г": гіпоксія, гіповолемія, гіпер/гіпокаліємія, гіпомангніємія, ацидоз, гіпотермія; чотири „Т”.

30. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та припинення.

31. Післяреанімаційна підтримка.

32. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцево-легеневої реанімації. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.

33. Діагностика та екстрена медична допомога при гострому коронарному синдромі.

34. Діагностика та екстрена медична допомога при кардіогенному шоці.

35. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпертонічному кризі.

36. Діагностика та екстрена медична допомога при анафілактичному шоці.

37. Діагностика та екстрена медична допомога при гіпотермії.

38. Діагностика та екстрена медична допомога при утопленні.

39. Діагностика та екстрена медична допомога при ураженні електричним струмом.

40. Діагностика та екстрена медична допомога при комі невизначеної етіології.

41. Діагностика та екстрена медична допомога при комах, пов'язаних із цукровим діабетом.

42. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомим газом.

43. Діагностика та екстрена медична допомога при отруєнні невідомою речовиною.

44. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях черепа.

45. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях хребта.

46. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях грудної клітки.

47. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях органів

черевної порожнини, тазу і тазових органів.

48. Діагностика та екстрена медична допомога при механічних пошкодженнях кінцівок.
49. Діагностика та екстрена медична допомога при політравмі.
50. Діагностика та екстрена медична допомога при синдромі довготривалого стиснення і розчавлення.
51. Діагностика та екстрена медична допомога при зовнішній і внутрішній кровотечі.
52. Діагностика та екстрена медична допомога при травматичному шоці.
53. Діагностика та екстрена медична допомога при геморагічному шоці.
54. Діагностика та екстрена медична допомога при гемо- і пневмотораксі.
55. Алгоритм дій бригади екстреної медичної допомоги при дорожньо-транспортній пригоді.
56. Особливості епідемічного процесу під час надзвичайної ситуації.
57. Основні принципи планування протиепідемічних та профілактичних заходів у зонах надзвичайних ситуацій.
58. Захист населення при надзвичайних ситуаціях.
59. Режимно-обмежувальні заходи при обсервації та карантині.
60. Колективні та індивідуальні засоби захисту населення.
61. Протиепідемічні заходи серед особового складу військ.
62. Критерії оцінки санітарно-епідемічного стану військ і району їх розміщення.
63. Визначення та завдання бактеріологічної розвідки.
64. Правила відбору матеріалів для індикації бактеріологічної зброї.
65. Індикація бактеріологічної зброї (специфічна та неспецифічна).
66. Індикація бактеріологічної зброї у скороченому та розширеному обсягах.